

Het geven van een klysma

Bij een klysma (klyx) krijgt uw kind via de anus een vloeistof in de endeldarm en de dikke darm ingebracht. De vloeistof zorgt ervoor dat uw kind snel ontlasting produceert. Dit kan nodig zijn als uw kind problemen heeft met de ontlasting of een onderzoek krijgt waarvoor de dikke darm zo veel mogelijk vrij van ontlasting moet zijn.

Voorbereiding

De arts of verpleegkundig consulent wond-, incontinent en stomazorg (WIS) heeft u in het ziekenhuis laten zien hoe u een klysma moet geven. Hieronder kunt u de informatie nog eens rustig nalezen.

Voorbereiden en begeleiden van uw kind

Het is belangrijk dat u (als dat mogelijk is) aan uw kind uitlegt waarom u het klysma geeft en hoe u dat gaat doen. Bij kleine kinderen ontstaat vaak weerstand, omdat zij niet begrijpen waarom u dit doet. Het geven van een klysma wordt weleens als een straf ervaren. Daarom is het belangrijk dat u uw kind opvangt na het geven van een klysma, door samen iets leuks te doen. Geef uw kind de kans om af te reageren. Tip: probeer bij jonge kinderen de klysma op een andere plek te geven dan waar u uw kind verschoont. Zo blijft het voor uw kind duidelijk wanneer hij een schone luier krijgt en wanneer een klyx.

Kies een vast tijdstip

Kies in overleg met de verpleegkundige of met de dokter een vast tijdstip voor het geven van het klysma. Kies niet een tijdstip vlak voor of na een voeding (dit in verband met eventuele krampen) en ook niet vlak voor het slapen gaan. Het is de bedoeling dat uw kind nog even in beweging is na het geven van het klysma, zodat de darm zich goed kan legen.

Het geven van een klysma

Een klyx is een kant-en-klare vloeistof in een plastic flacon, aan deze flacon zit een inbrengtube. De tube wordt via de anus ingebracht, door de flacon leeg te knijpen komt de vloeistof via de tube in de darmen.

Na het inbrengen van de vloeistof komt er bij uw kind na ± 15 minuten aandrang om ontlasting te gaan produceren. Wanneer uw kind zindelijk is (voor ontlasting), kunt u met uw kind afspreken dat hij naar het toilet mag gaan als de aandrang te sterk wordt. Is uw kind nog niet zindelijk, dan moet u proberen om na het inbrengen van het klysma de billen 5 minuten tegen elkaar te houden. Zo loopt de vloeistof niet meteen uit de anus. Daarna kan uw kind met de luier rondlopen of gaan spelen. Na ± 15 minuten volgt de ontlasting.

Wanneer de vloeistof tijdens het inbrengen gemakkelijk uit de anus loopt of wanneer er veel ontlasting hoog in de dikke darm zit, kunt u het volgende doen:

- Op de inbrengtube van de flacon kan een langere slang (rectumcanule) geplaatst worden, zodat de vloeistof hoger in de darm in te brengen is.
- Wanneer het moeilijk is om de flacon leeg te knijpen, dan kan de vloeistof met behulp van een spuit en een rectumcanule ingespoten worden.

Wat heeft u nodig?

- klysma volgens voorschrift van de arts op lichaamstemperatuur
- rectumcanule (indien nodig)
- 50 ml spuit met kathetertip (indien nodig)
- glijmiddel, bijvoorbeeld (olijf)olie
- handdoek ter bescherming van de plek waarop uw kind ligt
- afhankelijk van de leeftijd: een luier of een potje

Stap voor stap

- Leg uw kind uit wat u gaat doen en wees duidelijk en eerlijk (doe dit bij jonge kinderen vlak voordat u de handeling gaat doen).
- Leg de handdoek op de plek waarop u uw kind een klysma gaat geven.
- Verwijder het puntje van de flacon en zet indien nodig de rectumcanule erop. Gebruikt u geen flacon, knijpt u dan eerst de vloeistof uit de flacon in een kopje. U kunt dan met de spuit deze vloeistof opzuigen in een 50 ml spuit met kathetertip.
- Smeer de tip van de inbrengtube van het klysma of de punt van de langere slang in met wat olie.
- Vraag uw kind op zijn zij te gaan liggen met opgetrokken knieën. Wanneer uw kind nog klein is, leg dan uw kind op zijn rug met opgetrokken beentjes.
- Vraag (als het kan) uw kind diep te zuchten bij het inbrengen van het klysma. Of wacht even totdat uw kind zich wat ontspant, zodat de sluitspier van de anus zich ook ontspant. Breng de inbrengtube van de flacon of de rectumcanule in.
- Spuit de vloeistof rustig in door de flacon leeg te knijpen (of op te rollen) of de spuit leeg te spuiten. Zorgt u ervoor dat er geen klysmavloeistof verloren gaat. Bij kleine kinderen strekt u de beentjes, nadat de inbrengtube of rectumcanule is ingebracht. Zo wordt de vloeistof er niet gelijk uitgeperst.
- Probeer uw kind intussen af te leiden met een verhaaltje of met een spelletje.
- Als alle vloeistof uit de flacon of spuit is ingebracht, kunt u de rectumcanule of inbrengtube verwijderen. Tijdens het verwijderen de flacon ingedrukt houden.
- Vraag uw kind om te proberen de ontlasting zo lang mogelijk (ongeveer 5-10 minuten) op te houden, ondanks de aandrang om te 'drukken'.
- Bij een klein kind is het mogelijk om de billen $\pm$ 5 minuten tegen elkaar te houden, om te voorkomen dat de vloeistof te snel terugkomt.
- Laat uw kind, indien mogelijk, wat rondlopen. Is uw kind nog klein, dan kunt u de luier omdoen en uw kind laten spelen.
- Wanneer de aandrang te heftig wordt, kunt u uw kind naar het toilet laten gaan of op een potje zetten.
- Geef uw kind zonodig een schone luier en zorg voor wat ontspanning. Blijf nog wel even in de buurt van het toilet, soms komt er nog wel eens wat ontlasting. Laat na afloop aan uw kind weten dat hij het goed heeft gedaan.
- Mocht één van de onderstaande problemen zich voordoen, neemt u dan contact op met de verpleegkundig consulent WIS of uw behandelend arts.

Eventuele problemen

- Uw kind kan na het klysma soms korte tijd last hebben van darmkrampen. Mocht dit na het komen van de ontlasting niet overgaan, dan kunt u in overleg met de verpleegkundig consulent WIS of behandelend arts de klysma in het vervolg verdunnen met water. Let u er ook altijd goed op dat de klysmavloeistof niet te koud is. U kunt het flesje met de vloeistof voor het inbrengen even in een teiltje met warm water zetten, zodat de vloeistof ongeveer op lichaamstemperatuur is.
- Wanneer er bloed bij de ontlasting zit, kijk dan of uw kind een scheurtje (fissuur) of een aambeij bij zijn anus heeft. Als dit het geval is, zorg dan dat er voldoende olie aan de inbrengtube of rectumcanule zit. Als er aan de buitenkant geen aanwijsbare oorzaak is, neem dan altijd contact op met de verpleegkundige consulent WIS of behandelend arts.
- Let erop dat er na het geven van het klysma binnen het uur ontlasting komt of dat in ieder geval de klysmavloeistof eruit komt. Gebeurt dit niet, overlegt u dan met de verpleegkundig consulent WIS wat u kunt doen.
- Wanneer de ontlasting erg hard is, kan uw kind moeite hebben om de ontlasting uit te drukken, ondanks het klysma. Overleg dan met uw arts of er misschien ook een medicijn gegeven kan worden om de ontlasting zachter te maken.

Heeft u nog vragen?

Wanneer u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de verpleegkundig consulent WIS. Suggesties en opmerkingen zijn altijd welkom.

Contact

Verpleegkundig consulent WIS (010) 703 61 17
E-mail: wiskids@erasmusmc.nl

Buiten kantooruren en bij spoed kunt u contact opnemen met uw behandelend arts.

